

ATSKAITE LATVIJAS ČEMPIONĀTAM ALPĪNISMĀ

**PA UZKĀPIENU
Maršrutā pa Ziemeļrietumu grēdu Adirsu 3 B – 4370 m**

DALĪBNIEKI – Kalnu skolas 2 gads

2006. gada 3.augusts

Maršruta apraksts – Adirsu 3 B

1	Maršruta klase	Tehniskā
2	Kalnu rajons	Centrālkalnā, Baksānas ieleja
3	Viršotne, augstums, maršruts	Adirsu 4370 m pa Ziemeļrietumu grēdu
4	Grūtības kategorija	3B - Krievijas Federācija, IV-V - Latvijas Republika, UIAA
5	Augstuma starpība Sarežģīto posmu garums	~ 670 m ~ posms Nr.5 - 60-70 m ~ posms Nr.6 - 20-30 m
6	Āķu skaits	3 ledus āķi, 3 klinšu āķi, 5 frendi, trīs sasaites virves, katra 50 metri gara.
7	Stundu skaits maršrutā	Desmit stundas uzejā, piecas ar pus stundas noejā.
8	Naktsmītnu skaits	Visā maršruta garumā iespējamas 3 Izmantota 1
9	Grupas vadītājs: Dalībnieki:	Liāna Lezdiņa – grupas vadītāja (instruktore, 2 sporta klase) Kaspars Bušs (3 sporta klase) Raimonds Ekurs (3 sporta klase) Sergejs Kleščinskis (3 sporta klase) Sanda Mitte (3 sporta klase) Kristaps Šveisbergs (3 sporta klase)
10	Komanda:	LACA
11	Maršruta veikšanas sākuma, beigu laiki	Iziešana – 05:00, viršotne – 15:50, noeja – 21:30, nakšņošana

Adirsu grēda atiet uz ziemeļiem no sadalošās viršotnes GKX- Sarikol, un atdala Čegemsko ieleju no Baksānas ielejas un Adersu, TjuTju, Cakošie. Grēda arī sadala upes Čegaka un Baksas upes. Adirsu viršotne – 4370 metri, ir sadalošā viršotne Adirsu grēdā un atrodas starp Sarikol, kas ir otrā pusē Granovska pārejai, kas atrodas dienvidos, un Orubaši aiz Golubova pārejas uz ziemeļaustrumiem. No Adirsu uz ziemeļrietumiem ir izvietotas viršotnes Himiks - 3935 m., Ozjerna - 3930 m., Maskovskaj komsamoļic - 3800., Triogoļņiks - 3780 m., kas kopā ir izvietotas tā kā viedo ieliekumu kurā ir izvietojies Ozjerna ledājs.

Adirsu 3 B – Adirsu pa Ziemeļrietumu grēdu

Pieeja:

No nometnes Ullatau pa taku Adirsu upes kreiso krastu virzoties augšup pa nogāzi līdz Mestija naktsmītnēm, aiz tām jākāpj augšā pa morēnu, kas ir kreisajā pusē Adirsu ledājam. Pa morēnu aiz klišainā Triogoļņika nogriezties pa kreisi, un uziet pa morēnu uz Z. Adirsu ledāja. Pa morēnu aiziet līdz auna pierēm, kas ved gar Z. Adersu ledāja mēli un iziet uz kreiso pusi šim ledājam, un par to pieiet pie platas sniegotas lauka, kas pāriet augšdaļā šaurā klinšu kuluārā, bet labajā pusē platā sniegotā lavīnbīstamā kuluārā, kas austrumos no viršotnes Himika. No ledāja pāriet pāri pa sniegotu tiltu (bergsrunds) par sniegotu ledāju nogāzi, tad augšā pa sniegotu ledāja kuluāru, tālāk par vienkāršām un vietām sarežģītām klintīm (dzīvi akmeņi) kreisajā pusē šaurā kuluārā, pacelties augšā uz pārejas, kas savieno viršotni Adirsu ar viršotni Himiku. Līdz pārejai no nometnes Ullatau ir 6-8 stundas. Pārejā jānogriežas pa labi un pāri vienkāršiem un brīžiem sarežģītiem un apsnigušām klintīm virzās pa kori, Pārejot pirmajam žandarmam ir neliela un šaura sniega ledus pāreja. pārvietojoties 6-8 metrus (drošināšana) jāpaceļas 60-70 m pa stāvu ledāju un jādodas pa Ziemeļrietumu ledāju kori pēc tam 20-30 metri pa sasnigušām klintīm un pa kori jāpaceļas uz otro žandarmu un jāiziet uz viršotni. No žandarma ir vienkāršs nolaidiens 10-12 m asas sniegoti

ledainas pārejas (karnīzes) Pārejot pārejas (drošināšana) jāceļas augšā pa ledus sniega nogāzi (aizklātas plaisas) 300-400 m uz augšu uz virsotni Adirsu. No Himik pārejas līdz virsotnei aptuveni 5-6 stundas.

Noeja pa Adirsu 3 A kontroforu dienvīdu kori.

Pa dienvīdu kores nogāzi lejup pa kuluāru 80-100m (drošināšana) pa labi no kuluāra pāri sniegun ledus nogāzei, žandarma sienu apiet pa labo pusi (iešanas virzienā) vieglām sarežģītām klintīm. Tālāk apiet vēl vienu nelielu žandarmu pa labo pusi un nokļūst uz klinšainas dienvīdu kores, no tās pāriet par ledus sniega pārejas (karnīzes). Pēc pārejas seko Dienvīdu žandarms. Tālāk pa Dienvīdu kori, līdz rudās klints plauktiņam (laukumiņam) tad seko 18 -20 metri siena pa kuru jānolaižas lejup, un pa kreiso pusi pāri sarežģītām klintīm līdz pārejai. Tad pāri nedaudz apsnigušai pārejai un pacelties uz lielo žandarmu, tad pieiet pie vietām birstoša rietumu kontrofora un nolaisties pa kreiso pusi un apiet iespaidīgo žandarmu pa labo pusi, tad pa klintīm uz rudo klinti un tad uz leju pa rietuma kontrofora nobirām. tad no nobirām uz morēnu, kas pāriet Adirsu ledājā. tad jau naksmītnes. Gājiens no virsotnes aptuveni 5-6 stundas.

2006.gada 03.augustā no pieejas „Preiļi Adirsu ledāja hiženai jeb Adirsu ledāja kreisās morēnas gals”, kas atrodas ap 3800m, pa Ziemeļrietumu grēdu uz virsotni Adirsu 3 B, kas ir 4370 metri augsta. Maršruta kontrollaiks ap 14 līdz 16 stundas.

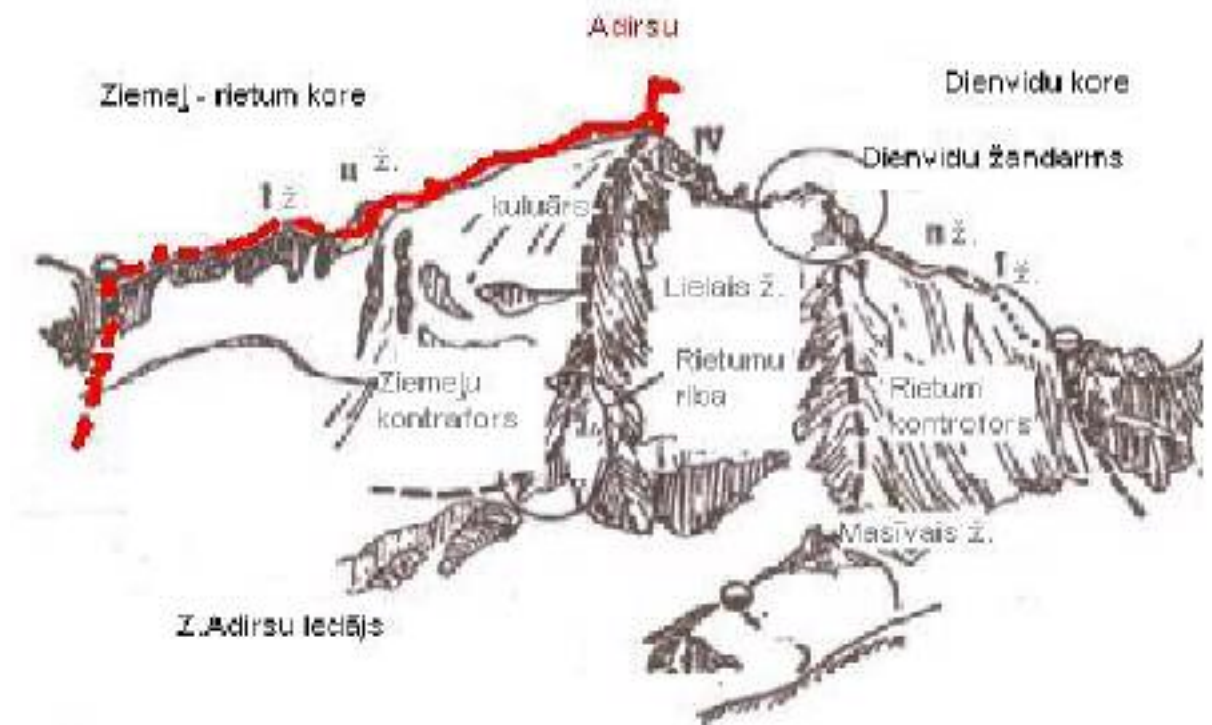
Maršruts:

- posms Nr.1 no naksmītnes, kas atrodas uz pieejas „virs Mestijas naksmītnēm uz morēnas kores preiļi Ķīmiķa (HIMIK) virsotnei ” (3700m), aptuveni 150 metrus uz leju pa morēnu, kas klāta ar akmeņiem, slīpumā 30° (*trīsdesmit grādi*) noiet līdz ledājam, posmam Nr.1 saskaņā ar Latvijas Republikas alpīnisma maršruta klasifikācijas var piešķirt I kategoriju (*Krievijas Federācijas – 1a, 1b; UIAA – III*);
- posms Nr.2 pa morēnu aiziet līdz auna pierēm, kas ved gar Z. Adirsu ledāja mēli un iziet uz ledāja kreiso pusi un pa to pieiet pie plata sniegota lauka. Otrais posms 200m, slīpumā 35° saskaņā ar Latvijas Republikas alpīnisma maršruta klasifikācijas var piešķirt I kategoriju (*Krievijas Federācijas – 1a, 1b; UIAA – III*);
- posms Nr.3 no ledāja pāriet pāri pa sniegoto tiltu (bergšrunds) par sniegoto ledāju nogāzi, tad augšā pa sniegoto ledāja kuluāru, tālāk par vienkāršām un vietām sarežģītām klintīm (dzīvi akmeņi) kreisajā pusē šaurs kuluārs, pacelties augšā uz pārejas, kas savieno virsotni Adirsu ar virsotni Himiku. Trešais posms 450m, slīpumā $35^{\circ} 40^{\circ}$, Latvijas Republikas alpīnisma maršruta klasifikācijas var piešķirt I kategoriju (*Krievijas Federācijas – 1a, 1b; UIAA – III*);
- posms Nr.4 pārejā jānogriežas pa labi un pāri vienkāršiem un brīžiem sarežģītiem un apsnigušām klintīm virzās pa kori. Pārejot pirmajam žandarmam ir neliela un šaura sniegedus pāreja 6-8 metrus (drošināšana). Ceturtais posms 10m, slīpumā 50° Latvijas Republikas alpīnisma maršruta klasifikācijā var piešķirt II kategoriju (*Krievijas Federācijas – 2a; UIAA – III⁺*);
- posms Nr.5 jāpaceļas 60-70 m pa stāvu apledojušu klinti (slīpumā 70°) un jādodas pa Ziemeļrietumu ledāju kori, kas saskaņā ar Latvijas Republikas alpīnisma maršruta klasifikācijas var piešķirt IV⁺ kategoriju (*Krievijas Federācijas – 3b; UIAA – IV*);
- posms Nr.6 pēc tam 20-30 metri pa sasnigušām klintīm (slīpumā 80°) un pa kori jāpaceļas uz otro žandarmu un jāiziet uz virsotni, kas saskaņā ar Latvijas Republikas alpīnisma maršruta klasifikācijas var piešķirt IV⁺ kategoriju (*Krievijas Federācijas – 3b; UIAA – IV*);
- posms Nr.7 No žandarma ir vienkāršs nolaidiens 10-12 m (slīpumā uz leju 70°) asas sniegoti ledainas pārejas (karnīzes) Latvijas Republikas alpīnisma maršruta klasifikācijas var piešķirt I kategoriju (*Krievijas Federācijas – 1a, 1b; UIAA – III*);
- posms Nr.8 Pārejot pārejas (drošināšana) jāceļas augšā pa ledus sniega nogāzi (aizklātas plaisas) 300-400 m uz augšu (slīpumā 60°) uz virsotni Adirsu, kas saskaņā ar Latvijas Republikas alpīnisma maršruta klasifikācijas var piešķirt III kategoriju (*Krievijas Federācijas – 2b; UIAA – IV*);

- posms Nr.9 ir 20 metri, slīpumā 35° , no ledāja beidzamie metri un korīte līdz virsotnei. No Himik pārejas līdz virsotnei aptuveni 5-6 stundas. Virsotne Adirsu ar augstumu 4370 metru sasniegta maršruts 3 B izpildīts. Virsotne sasniegta pulkstens 15:50. Virsotnē akmens krājumā – tūrā ir zīmīte jeb apliecinājums par virsotnes sasniegšanu. Šāds pat apliecinājums ir jāatstāj katrai grupai, kas sasniedz virsotni.
- Noeja par maršrutu Adirsu 3A.

Maršruta shēma:

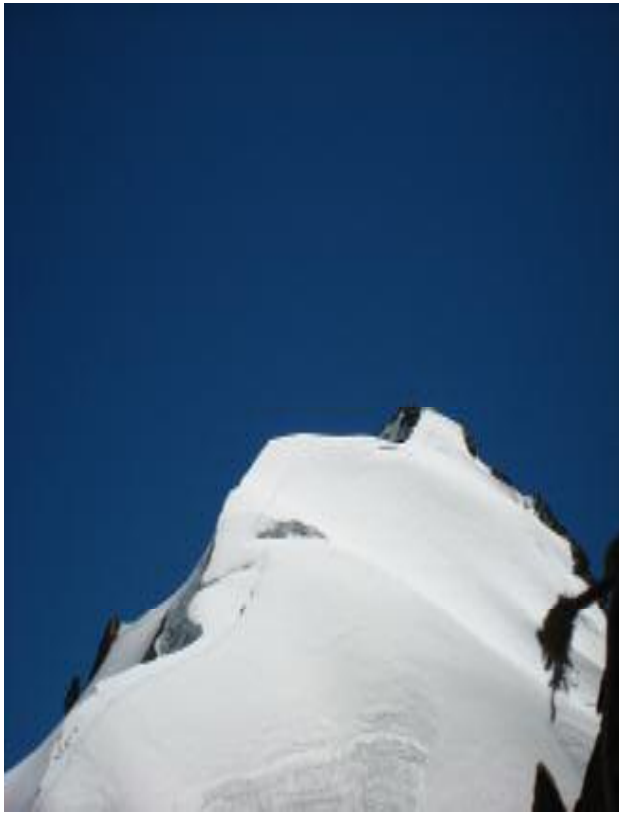
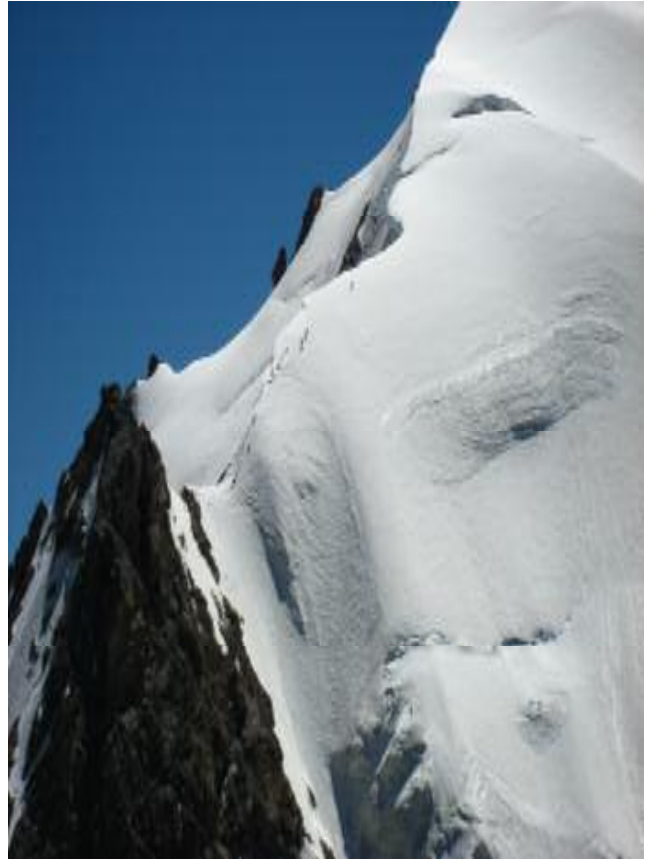

Maršruta grūtākais posmi ir:

- posms Nr.5 jāpaceļas 60-70 m pa stāvu apledojušu klinti un jādodas pa Ziemeļrietumu ledāju kori, kas saskaņā ar Latvijas Republikas alpīnisma maršruta klasifikācijas var piešķirt IV⁺ kategoriju (*Krievijas Federācijas – 3b; UIAA – IV*);
- posms Nr.6 pēc tam 20-30 metri pa sasnigušām klintīm un pa kori jāpaceļas uz otro žandarmu un jāiziet uz virsotni, kas saskaņā ar Latvijas Republikas alpīnisma maršruta klasifikācijas var piešķirt IV⁺ kategoriju (*Krievijas Federācijas – 3b; UIAA – IV*).

Maršruta bīstamākie posmi ir posmi Nr. posms Nr.6 pēc tam 20-30 metri pa sasnigušām klintīm un pa kori jāpaceļas uz otro žandarmu un jāiziet uz virsotni, kas saskaņā ar Latvijas Republikas alpīnisma maršruta klasifikācijas var piešķirt IV⁺ kategoriju (*Krievijas Federācijas – 3b; UIAA – IV*).

Nakšņošanas vietas maršrutā ir posma Nr.3 noslēgumā pie pārejas pacelties, kas savieno virsotni Adirsu ar virsotni Himiku. No Himika pārejas līdz virsotnei aptuveni 5-6 stundas. Maršrutā no posma Nr.1 līdz posmam Nr.2 ir iespējams iegūt tekošu dzeramo ūdeni no kūstošā ledāja. Pārējos maršruta posmos dzeramais ūdens ir jāiegūst kausējot sniegu. Maršrutā pārsvarā ir vienlaicīgā drošināšana. Pārmaiņus drošināšana obligāti ir nepieciešama posmā Nr. 4, 6, 8, 9. Duleris ir posmā Nr.7.

Laika apstākļi: iepriekšējā dienā (02.08.2006.) saulains laiks bez nokrišņiem, neliels vējš, dienā gaisms iesilst līdz + 18 C līdz +20 C, bet naktī gaisma temperatūra +7 C līdz + 10 C; laika prognoze maršruta dienai (03.08.2006.) saulains laiks bez nokrišņiem, neliels vējš (5 līdz 7 m/s) (tuvojoties virsotnei vējš var pieaugt (10 līdz 15 m/s)), dienā gaisms iesilst līdz + 18 C līdz +20 C (pārvietojoties par ledāju vēsāks ap +15 C).

No alpīnisma inventāra līdzī tiek nemts:

- katram sava sistēma, ķivere, dzelkšņi, leduscirtņi 5 karabīnes, drošināšanas ierīce (drošināšanas plāksnīte, caurules, astotnieks, pašbloķējošās ierīces), aptverošās cilpiņas, virve pašdrošināšanai vai samene, žumārs.
- kopēji: 3 ledus āķi, 3 klinšu āķi, 5 frendi, trīs sasaites virves, katra 50 metri gara.

Ārpus alpīnisma inventāra līdzī tie nemts:

- katram sava mazā mugursoma, kāda siltāka jaka, darba cimdi, katram sava minimāla aptieciņa, dzeramais ūdens, kāda konfekte, cepumi, kāds nieciņš ko pagrauzt.
- kopēji: maršruta apraksts, pirmās nepieciešamības aptieka, kurā ietilpst – dezinfekcijas līdzeklis, pārsienamai materiāls, plāksteri, pretspāņu zāles, nomierinošs līdzeklis, zāles sirdij (validols), kāds spazmaldētiķis (nošpa), zāles pret nelabu dūšu (cerukals), asinspiedienu pazeminošs līdzeklis (papazols), follija palags, u.c., pus kukulītis rupmaizes, neliels gabaliņš cieti žāvētas desas, neliels gabaliņš sers, viena buņdžiņa kondensētais piens, suhofruki (rieksti, rozīmes, žāvēti aprikozi), tāfelīte šokolādes.

Grupās veiktais kāpiena apraksts:

Plānotais laiks, lai dotos maršrutā (iziešanas laiks) pulkst. 5.00 no rīta.
Celšanās laiks - pulkst. 4.00 no rīta.

No rīta tiek sagatavotas brokastis – tēja vai kafija, auzu pārslu biezputra.

Visi paēd un ja laika apstākļi un grupas locekļu veselības, pašsajūtas, stāvoklis atbilst normas līmenim, tad grupa ir gatava doties ceļā.

Viss nepieciešamais, līdzī nēmamais inventārs ir sagatavots, pārbaudīts un salikts iepriekšējā vakarā. Visi grupas dalībnieki ir iepazinušies ar maršruta raksturojumu un to zina. Bet katram gadījumam grupas vadītājs, pirms došanās maršrutā, vēlreiz par to pārlicinās, jautādams: vai viss maršruta nepieciešamais inventārs ir paņemts? Vai katram sev nepieciešamais inventārs ir paņemts? Vai skaidrs maršruta raksturojums? Pārlicinās, ka visi grupas locekļi zina pie kā atrodas aptieciņa un cits kopējais inventārs. Grupas vadītājs obligāti katram apjautājās par veselības stāvokli un pašsajūtu pirms izešanas maršrutā. Tā pat grupas vadītājs atgādina, ka inventārs kas neatrodas somā ir jāiedrošina, tas ir ķiveres un ledus cirtnis. Tad, kad visi jautājumi noskaidroti grupa ir gatava doties ceļā.

Izvietojoties viens aiz otra dalībnieks ievēro distanci, bet necenšas veidot atrāvumus no sava grupas biedra. Pa riekšu ejošais cenšas uzturēt tādu tempu, kas ir optimālais (vissatbilstošākais) visiem grupas dalībniekiem.

Kamēr tiek veikts posms Nr.1 ledus cirtni ir ieteicams nelikt uz cilpiņas ap roku, bet vienkārši turēt, jo starp lielajiem akmeņiem, izslīdēšanas rezultātā, ir iespējams paklupt un aizķeroties ar ledus cirtni tādā veidā to izraujot no rokas tvēriena, bet saglabājot tam piesaistītu roku, kā rezultātā var nodarīt rokai bojājumus. Ledus cirtnis tik vai tā nevar pazust, jo tas ir piedrošināts pie sistēmas ar pašdrošināšanas virvi. Posmā Nr.1 pārvietošanās notiek bez sasaites virvēm. Katrs pats sevi drošina izmantojot atbalstu ar ledus cirtni.

Tad kad noejam no morēnas cenšamies virzīties gar ledāja mēli uz otro posmu līdz aunu pierēm. Tad ar vienlaicīgo drošināšanu, mūsu trīs sasaites dodas pāri aunu pierēm, kas vietām ir apledojušas. Auna pieres ved gar Z. Adersu ledāja mēli un iziet uz ledāja kreiso pusi un pa to pieiet pie platas sniegota lauka. To var uzskatīt par trešo maršruta posmu un tur pa sniegos ledus nogāzi, pārvietojoties pa to tiek izmantota vienlaicīgā drošināšana. Pārejot ledājam, sniegoto tiltu (bergšrunds) un par sniegoto ledāju nogāzi, pieejam pie kuluāra, un kamēr vēl tas nav saules apspīdēts mēs pa nobirām dodaties augšā. Nobiras mainās ar vienkāršam klintīm (dzīvi akmeņi) un pa tām pacelties augšā uz pārejas, kas savieno virsotni Adirsu ar virsotni Himiku. Uz pārejas mums ir atpūta, pirms dosimies tālāk. Lēnām pāreju piepilda saulīte. Pāreja ir klāta ar sniegu. Mums tālāk ceļš ved uz labo pusi, pāri vienkāršiem un brīžiem sarežģītiem un apsnigušām klintīm virzās pa kori. Pārejot pirmajam žandarmam ir neliela un šaura sniega ledus pāreja 6-8 metrus (drošināšana). Visu šo posmu no pārejas tiek izmantota pārmaiņu drošināšana, bet posma pēdējos metrus var iet ar vienlaicīgo drošināšanu. Apejot pirmo žandarmu sākās posms Nr.5, kurā ir jāpaceļas 60-70 m pa stāvu apledojušu klinti un jādodas pa Ziemeļrietumu ledāju kori. Šis ir viens no sarežģītākajiem posmiem un tāpēc tiek sagatavota marga. Pēc šīs margas seko neliels pāris metru pārgājiens pa nogāzi līdz laukumiņam (plauktiņam) pie kura paceļas 20-30 metri pa klinšu sienu, un pa kori jāpaceļas uz otro žandarmu. Šeit tiek likta vēl viena marga. Posms Nr.7. No žandarma ir vienkāršs nolaidiens 10-12 m asas sniegoti ledainas pārejas (karnīzes) (netiek likts dulferis, bet izmantota pārmaiņus drošināšana. Pārejot pāreju (drošināšana) jāceļas augšā pa ledus sniega nogāzi (aizklātas plaisas) 300-400 m uz augšu uz virsotni Adirsu. Tiek lietota pārmaiņus drošināšana, kas turpinās ar margām līdz ledāja beigām. No ledāja beidzamie metri un korīte līdz virsotnei. Šeit tiek lietota pārmaiņu drošināšana. No Himika pārejas līdz virsotnei aptuveni 5-6 stundas. Virsotne Adirsu ar augstumu 4370 metru sasniegta maršruts 3 B izpildīts. Virsotne sasniegta pulksten. 15:50. Virsotnē akmens krāvumā – tūrā ir zīmīte jeb apliecinājums par virsotnes sasniegšanu. Šāds pat apliecinājums ir jāatstāj katrai grupai, kas sasniedz virsotni. Noeja par maršrutu Adirsu 3A.